

Н.Л. Панасенко к.е.н., доцент, О.В. Петренко
Полтавський державний аграрний університет

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Для того, щоб вивести Україну на шлях прогресу, створити якісно нову демократичну державу, сформувавши новий тип свідомості та трансформації владно-суспільних відносин був прийнятий Верховною Радою України у 1998 році Закон України «Про Національну програму інформатизації» [1]. Основна мета цієї Програми була спрямована на забезпечення інформаційних потреб органів державного управління та інформаційної підтримки владно-управлінської діяльності у різних сферах загальнодержавного призначення. Однак однобічні дії держави у сфері інформатизації органів державного управління потребували нового якісного способу реалізації публічно-владного управління на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Такі зміни відбулися з прийняттям у 2011 році Закону України «Про доступ до публічної інформації» [2]. Даний Закон спрямований на забезпечення прозорості та відкритості суб'єктів владних повноважень, створенню механізмів реалізації права кожного на доступ до публічної інформації. Важливим кроком, пов'язаним з наповненням актуальними, достовірними та цілісними даними інформаційно-комунікаційних систем, які обслуговували владно-суспільні відносини стало прийняття постанови в 2015 році Кабміном України «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» [3]. У 2017 році Кабінетом Міністрів України було прийнято розпорядження «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні» [4]. Цей документ визначає основні проблеми розвитку електронного урядування в Україні та акцентує на необхідність удосконалення державної політики у даній сфері. Ця Концепція спрямована на:

- модернізацію публічних послуг та розвиток взаємодії влади, громадян і бізнесу за допомогою ІКТ, надаючи електронні послуги; створюючи відкриті дані; за допомогою електронних інструментів залучення громадян; створюючи систему

електронної ідентифікації та довірчих послуг;

- модернізацію державного управління за допомогою ІКТ, впроваджуючи: електронну взаємодію; електронний документообіг; електронне урядування в сферах: охорони здоров'я, соціального захисту, освіти й науки, екології та природних ресурсів, фінансової та бюджетної політика, охорони прав і свобод людини, транспорту та інфраструктури, регіонального розвитку та реформування місцевого самоврядування й територіальної організації влади;

- управління розвитком електронного урядування, за допомогою формування базової інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури електронного урядування та підвищення ефективності управління розвитком е-урядування.

Кабінетом Міністрів України в січні 2018 р. схвалено Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та план заходів щодо її реалізації [4]. Дана Концепція визначає заходи, які спрямовані на впровадження відповідних стимулів для цифровізації економіки, суспільної та соціальної сфер, усвідомлення наявних викликів та інструментів розвитку цифрових інфраструктур, набуття громадянами цифрових компетенцій. В цьому документі визначається, що «цифровізація – насичення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними, що фактично уможливорює інтегральну взаємодію віртуального та фізичного, тобто створює кіберфізичний простір». Основна мета цифровізації полягає в успішній цифровій трансформації існуючих та новостворених галузей економіки, а також трансформації сфер життєдіяльності у нові, більш ефективні та сучасні. Цифровізація є механізмом економічного зростання завдяки можливостям сучасних технологій позитивно впливати на ефективність, результативність, вартість та якість економічної, громадської та особистої діяльності.

Ключовими напрямками цифровізації являються [4]: подолання цифрового розриву шляхом розвитку цифрових інфраструктур; розвиток цифрових компетенцій; впровадження концепції цифрових робочих місць; цифровізація реального сектору економіки; реалізація проектів цифрових трансформацій;

сфера охорони здоров'я; освіта; туризм; громадська безпека; електронна демократія; охорона навколишнього середовища; життєдіяльність міст; державне управління.

Міністерство цифрової трансформації України являється спеціальним суб'єктом публічного адміністрування, яке виконує обов'язки пов'язані із формуванням та реалізацією державної політики у сферах цифровізації, зокрема електронного урядування та електронної демократії, електронного документообігу, надання електронних адміністративних послуг, електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг. Мінцифри України створено для зручності надання адміністративних послуг, розвитку електронно-цифрового бізнесу, а також розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян, потреби населення у захисті персональних даних. Важливими принципами становлення цифровізації є підвищення інформаційної та кібербезпеки.

Отже, цифровізація публічного управління – це процес інтеграції цифрових технологій та функцій публічного управління, який сприяє виникненню нової цифрової культури взаємодії між владою, бізнесом, громадою та навколишнім середовищем.

Список літератури

1. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998р. № 74/98. *Відомості Верховної Ради України*. 1998 р., № 27, С. 181.
2. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. *Урядовий кур'єр*. 2011 р. № 28.
3. Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних : Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835. *Урядовий кур'єр*. 2015. № 198.
4. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р. *Урядовий кур'єр*. 2017. № 181.
5. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. *Офіційний вісник України*. 2018 р., № 16, С. 70.